

Brusel 15. května 2025
(OR. en)

8817/25

Interinstitucionální spis:
2020/0103(COD)

ECOFIN 527
UEM 147
CADREFIN 44
CODEC 580
EIB
ECB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	12. května 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 198 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Hodnocení Nástroje pro technickou podporu v polovině období (2021– 2027)

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 198 final.

Příloha: COM(2025) 198 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.5.2025
COM(2025) 198 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Hodnocení Nástroje pro technickou podporu v polovině období (2021–2027)

{SWD(2025) 117 final}

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Hodnocení Nástroje pro technickou podporu v polovině období (2021–2027)

ÚVOD

Strukturální reformy lze chápat jako opatření s dlouhodobými účinky na strukturu hospodářství, na institucionální a regulační rámec, v němž podniky a lidé působí, na veřejnou správu nebo na pokrok při dosahování příslušných politických cílů. **Nástroj pro technickou podporu byl zřízen [nařízením \(EU\) 2021/240](#)** v návaznosti na předchozí Program na podporu strukturálních reforem (2017–2020), a řízen Generálním ředitelstvím pro podporu strukturálních reforem (GŘ REFORM)¹. Od svého zřízení v roce 2021 poskytuje Nástroj pro technickou podporu technické odborné znalosti uzpůsobené na míru všem členským státům, které se potýkají s problémy při navrhování a provádění svého programu reforem v široké škále oblastí politiky. Podpora vychází z poptávky a nevyžaduje spolufinancování členskými státy.

Toto hodnocení v polovině období zahrnuje všechny projekty financované v rámci **cyklů Nástroje pro technickou podporu let 2021, 2022 a 2023 ve všech 27 členských státech EU**. To představuje celkem 611 projektů technické podpory, což odpovídá 886 národním složkám projektů s celkovým rozpočtem 359 milionů EUR. Hodnocení v polovině období analyzuje **provozní cyklus** ročních **pracovních** programů Nástroje pro technickou podporu, od přijetí a posouzení žádostí členských států o technickou podporu až po hodnocení uzavřených projektů technické podpory po jejich realizaci.

Výsledky tohoto hodnocení pomohou určit potenciální způsoby možného zlepšení při provádění Nástroje pro technickou podporu do konce roku 2027 a budou podkladem pro diskuse a rozhodování o budoucnosti technické podpory.

METODIKA

Podkladem tohoto hodnocení je: i) podpůrná studie² prováděná nezávislým dodavatelem po dobu 11 měsíců počínaje 21. prosincem 2023; ii) série čtyř interních seminářů organizovaných GŘ REFORM a iii) údaje z monitorování, včetně informací shromážděných po uzavření projektů Nástroje pro technickou podporu prostřednictvím mechanismu zpětné vazby³. V

¹ Od 1. února 2025 bylo GŘ REFORM sloučeno do Pracovní skupiny pro reformy a investice ([SG REFORM](#)).

² PPMI a CSES (2025), podpůrná studie pro hodnocení Nástroje pro technickou podporu v polovině období (2021–2027): závěrečná zpráva. Úřad pro publikace. https://op.europa.eu/publication/catalogue_number/HT-01-25-000-EN-N.

³ Pracovní skupina GŘ REFORM zavedla v roce 2019 dvoustupňový „mechanismus zpětné vazby“ pro monitorování a hodnocení jednotlivých projektů Nástroje pro technickou podporu po jejich realizaci. Po ukončení každého projektu technické podpory se nejprve hlavním zúčastněným stranám (úředníkům Komise,

souladu s pokyny EU pro zlepšování právní úpravy se hodnocení v polovině období opírá o **pět hodnotících kritérií**: relevance, účinnost, účelnost, soudržnost a přidaná hodnota EU.

Použité metody hodnocení zahrnují **dokumentární přezkum** (údaje z monitorování GŘ REFORM, dokumenty k projektům Nástroje pro technickou podporu a další veřejně dostupné dokumenty) a **konzultace se zúčastněnými stranami**. Konzultační činnosti zahrnovaly: i) **otevřenou veřejnou konzultaci**; ii) tři **průzkumy** zaměřené na zúčastněné strany Nástroje pro technickou podporu (poskytovatelé technické podpory a koordinační a přijímající orgány), které obdržely 289 odpovědí; iii) tři diskuse v pracovních skupinách, na nichž se sešlo celkem 37 účastníků; a iv) 114 **pohovorů**. Hodnocení se rovněž opírá o několik analýz, včetně: i) **analýzy nákladů a přínosů**; ii) sedmi **případových studií** zahrnujících 98 projektů v různých oblastech politiky a iii) analýzy **přínosu** projektů Nástroje pro technickou podporu **k cílům OSN v oblasti udržitelného rozvoje**.

Proces hodnocení narazil na některá **omezení**, zejména pokud jde o hodnocení účinnosti. **První** hlavní omezení se týká povahy a struktury Nástroje pro technickou podporu: nařízení o Nástroji pro technickou podporu nezahrnuje mezi obecné a specifické cíle nástroje skutečné přijetí a provádění reforem v členských státech, ale zaměřuje se spíše na pomoc „vnitrostátním orgánům zlepšit jejich kapacitu“. Kromě toho nařízení o Nástroji pro technickou podporu nestanovuje pro členské státy konkrétní povinnosti podávat zprávy o využívání podpůrných opatření a o stavu podporovaných reforem. Druhé omezení se týká současného systému monitorování a hodnocení projektů Nástroje pro technickou podporu, který systematicky a objektivně ověřitelným způsobem nezachycuje dosažené výsledky projektů Nástroje pro technickou podporu, zejména na úrovni výsledků a dopadu. Použité nástroje pro sběr údajů (např. průzkumy a dotazníky) se spoléhají na odpovědi respondentů, které mohou měření zkreslit. Za třetí, Nástroj pro technickou podporu byla zřízen v roce 2021 a přibližně polovina projektů z cyklů let 2021–2023 byla v době tohoto hodnocení uzavřena. Výsledky a dlouhodobější dopady podpory mohou být v členských státech pozorovatelné až po několika letech a pouze tehdy, pokud byly konkrétní reformy skutečně provedeny, takže je možné, že se některé výsledky projektů dosud neprojevíly.

Hodnocení v polovině období zahrnuje **zmírňující opatření**, která mají v co největší míře tato omezení řešit a zajistit spolehlivost zjištění. Zejména bylo kombinováno a vzájemně porovnáváno více zdrojů údajů, například doplněním vnímání zúčastněných stran objektivnějšími údaji. Kromě toho byla provedena případová studie, která se zaměřila na následná opatření projektů Programu na podporu strukturálních reforem a která měla za cíl lépe analyzovat využívání opatření technické podpory členskými státy a jejich udržitelnost ve střednědobém horizontu.

přijímajícím orgánům a poskytovatelům technické podpory) zašlou „dotazníky spokojenosti“ s cílem získat zpětnou vazbu ohledně návrhu a provádění projektu, interakce mezi zúčastněnými stranami, jakož i ohledně oblastí pro možné zlepšení a získaných zkušeností. Následně o šest, dvanáct nebo osmnáct měsíců později je další „dotazník týkající se výsledků“ zaslán pouze přijímajícím orgánům, aby posoudily, do jaké míry bylo dosaženo očekávaných výsledků projektu, a to v rozmezí 1 až 10 bodů.

Je důležité uznat výše uvedená omezení. Zaprvé proto, že jejich uznání lépe připraví půdu pro hodnocení *ex post*, které umožní přesnější posouzení výsledků a dopadů po skončení programu. Za druhé, povědomí o těchto omezeních poskytuje cenné poznatky, které mohou být vodítkem pro budoucí plánování a rozhodování. Pracovní skupina SG REFORM v současné době vykonává několikero pracovních činností, jejichž cílem je zlepšit monitorování a hodnocení Nástroje pro technickou podporu a přejít na systém monitorování a hodnocení více zaměřený na výsledky, který by mohl zlepšit měření střednědobých a dlouhodobých dopadů Nástroje pro technickou podporu.

Dodavatel plnil všechny úkoly pod dohledem meziútvarové řídicí skupiny a podle pokynů GŘ REFORM. Shromážděné důkazy jsou považovány za reprezentativní a smysluplné, což umožňuje poskytnout spolehlivé odpovědi na otázky hodnocení a vyvodit spolehlivé závěry a poučení.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Od svého zřízení v roce 2021 poskytuje Nástroj pro technickou podporu členským státům EU technickou podporu s cílem zlepšit jejich schopnost navrhovat, rozvíjet a provádět reformy, jakož i připravovat, měnit, provádět a revidovat plány pro oživení a odolnost v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

Při zohlednění výše uvedených omezení **bylo zjištěno, že provádění Nástroje pro technickou podporu bylo v letech 2021–2023 z hlediska účinnosti, efektivity a soudržnosti celkově úspěšné.** Bylo rovněž zjištěno, že program je velmi relevantní pro potřeby přijímajících orgánů a členských států EU, což je dáno zejména koncepcí nástroje. Nástroj pro technickou podporu měl také přidanou hodnotu EU ve srovnání s tím, čeho by mohly dosáhnout členské státy samy.

Účinnost

Navzdory výše popsaným omezením zjištění hodnocení ukazují, že v letech 2021–2023 Nástroj pro technickou podporu dosáhl významného pokroku při plnění svých **cílů**, jež jsou stanoveny v nařízení o Nástroji pro technickou podporu. Pokud jde o specifické cíle, Nástroj pro technickou podporu účinně pomáhal členským státům při zlepšování jejich schopnosti navrhovat a provádět reformy. Rovněž účinně podporoval přípravu a provádění národních plánů pro oživení a odolnost tím, že přispěl k více než 500 projektům přímo či nepřímo spojeným s konkrétními milníky plánů pro oživení a odolnost.

V souvislosti s **podporou plánů pro oživení a odolnost** došlo během počátečního provádění podpory v roce 2021 k určitému nesouladu mezi lhůtami milníků plánů pro oživení a odolnost a harmonogramem poskytování podpory z Nástroje pro technickou podporu. V některých případech byla podpora z Nástroje pro technickou podporu poskytnuta příliš brzy, zatímco v jiných případech byla poskytnuta příliš pozdě na to, aby mohla být využita, což je způsobeno velmi omezeným časovým rozmezím. Tyto nedostatky zdůrazňují relevantnost řešení potřeb technické podpory členských států od samého počátku financování nebo politických iniciativ a zajištění řádného sladění harmonogramů a lhůt.

Naprostá většina zúčastněných stran Nástroje pro technickou podporu vyjádřila vysokou spokojenost s úspěšností a výsledky projektů technické podpory. Projekty Nástroje pro technickou podporu přinesly cenné **výstupy**, zejména doporučení, semináře, školení a školicí materiály, analytické zprávy, akční plány a plány činnosti, pokyny. Výstupy byly v podstatné míře využity přijímajícími orgány k dosažení změn na individuální, organizační a politické úrovni. To přispělo k pokroku při dosahování očekávaných **výsledků Nástroje pro technickou podporu**.

Nástroj pro technickou podporu sehrál významnou roli při posilování všech typů administrativních kapacit, zejména vnitřních administrativních mechanismů pro reformy v celé EU.

Tyto úspěchy jsou však do značné míry závislé na **vnitrostátních faktorech**, jako je odpovědnost za reformy, dostupnost finančních zdrojů k plnění doporučení, personální stabilita a politická a správní kontinuita. Skutečné dosažení výsledků reformy závisí na širším úsilí členských států EU, neboť plány spolupráce a podpory, v nichž je vyjádřen jejich závazek zapojit se do provádění podpůrných opatření, nejsou právně závaznými dokumenty. Nicméně existuje velký prostor ke znásobení těchto přínosů a zvýšení jejich udržitelnosti, a to podporou (ne)formálních vazeb v rámci stávající a budoucí spolupráce a využitím stávajících znalostí prostřednictvím systematictějšího šíření výsledků projektů, pokračující podpory ze strany úředníků Komise a výměny znalostí mezi členskými státy.

Efektivita

Celkově lze říci, že provádění Nástroje pro technickou podporu a souvisejících administrativních procesů bylo **do značné míry efektivní**. Díky koncepci nástroje nemají členské státy žádné povinnosti podávat zprávy a **administrativní zátěž** je ve srovnání s ostatními nástroji EU velmi nízká, což všechny členské státy oceňují. Přijímající orgány považovaly administrativní zátěž spojenou s procesem podávání žádostí a realizace projektů za přiměřenou a úměrnou.

Vysoká poptávka po podpoře z Nástroje pro technickou podporu zajistila dobrou úroveň hospodářské soutěže a výběr vysoce kvalitních návrhů na základě interního bodového hodnocení vybraných žádostí v rámci sedmi posuzovaných kritérií.

V zájmu zvýšení efektivity se GŘ REFORM zabývalo poznatky získanými z hodnocení Programu na podporu strukturálních reforem, například **zjednodušením a zefektivněním řízení programu**. Zavedení projektů pro více zemí, které představují přibližně 10 % všech projektů Nástroje pro technickou podporu v letech 2021–2023, pomohlo řešit společné problémy členských států. Projekty pro více zemí a stěžejní projekty se zdají být ve srovnání se samostatnými projekty a projekty vybranými v rámci obecných žádostí **nákladově a časově efektivnější**. Efektivita projektů ve více zemích však může být potenciálně snížena jejich větší složitostí.

V letech 2021–2023 byl program efektivní z hlediska **délky trvání procesu a plnění rozpočtu** od závazků po platby, přičemž bylo dosaženo vysokého čerpání rozpočtu. Celkové **náklady na kontroly** v GŘ REFORM se v období 2021–2023 postupně snižovaly a zůstaly v souladu s cílem GŘ REFORM a srovnatelné s ostatními programy EU.

Celková doba mezi lhůtou pro podání žádosti a zahájením technické podpory se v průběhu hodnoceného období mírně, ale trvale zkracovala a činila v průměru jedenáct měsíců. Minimalizace časového odstupu mezi podáním žádosti a skutečným zahájením projektu byla považována za klíčovou pro úspěch jednotlivých projektů a jejich účinný přínos k probíhajícím reformám, zejména pro reakci na naléhavé potřeby. Dále lze vzít do úvahy roční lhůty pro podávání obecných žádostí a to, do jaké míry by stanovení různých lhůt mohlo zvýšit efektivitu zahájení technické podpory.

Projekty Nástroje pro technickou podporu se realizují různými **způsoby**. Přijímající orgány a poskytovatelé technické podpory obecně velmi kladně hodnotili jasnost, transparentnost a uživatelskou přívětivost postupů při podávání a výběru žádostí o financování, schvalování výstupů, monitorování a hodnocení projektů. Koordinační orgány vyjádřily nižší míru spokojenosti s **monitorováním projektů Nástroje pro technickou podporu**, zejména s nástroji a postupy a s přístupem k příslušným informacím na vnitrostátní úrovni. Přijímající orgány považovaly podporu úředníků GR REFORM za velmi užitečnou, a to od začátku až do konce technické podpory.

Soudržnost

Pokud jde o **vnitřní soudržnost**, hodnocení nezjistilo u projektů Nástroje pro technickou podporu v jednotlivých členských státech žádné větší nesrovnalosti. Jsou však k dispozici jen omezené důkazy o mechanismech spolupráce mezi různými projekty Nástroje pro technickou podporu ve stejném členském státě. Hodnocení rovněž zjistilo značné rozdíly v zapojení koordinačních orgánů do provádění programu v jednotlivých zemích EU. Je třeba dále zkoumat synergie mezi projekty financovanými z Nástroje pro technickou podporu ve stejném členském státě ve stejné oblasti politiky.

Během hodnoceného období Nástroj pro technickou podporu prokázal ve srovnání se svým předchůdcem, programem na podporu strukturálních reforem, **větší vnější soudržnost** s intervencemi na regionální a národní úrovni, jakož i s dalšími intervencemi EU s podobnými cíli. Nástroj pro technickou podporu doplňuje ostatní nástroje a programy EU. Podle hodnocení se účel Nástroje pro technickou podporu a její činnosti doplňují s činnostmi Evropského sociálního fondu plus, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Nástroje pro oživení a odolnost. Nástroj pro technickou podporu se liší nejen způsoby plnění rozpočtu, ale také svou průřezovou povahou a širokým rozsahem intervence, která není omezena na konkrétní odvětví politiky, délkou poskytované podpory a typem podporovaných kapacit. Soudržnost by se mohla dále zlepšit, kdyby členské státy strategicky kombinovaly různé nástroje EU na podporu celého reformního cyklu od návrhu až po provádění. Největší synergie se zjevně rozvíjejí s Nástrojem pro oživení a odolnost a nástrojem TAIEX⁴. Poskytováním obecné i specializované podpory byl Nástroj pro technickou podporu schopen řešit otázky zásadní pro provádění plánů pro oživení a odolnost, jako je řízení projektů a správa. Důkazy získané v rámci hodnocení zdůraznily význam podpory z Nástroje pro

⁴ **TAIEX** (technická pomoc a výměna informací) je nástroj pro budování institucí EU, který mobilizuje odborné znalosti veřejného sektoru z členských států EU v duchu týmu Evropa na podporu reformních procesů po celém světě.

technickou podporu k posílení provozních schopností potřebných k účinnému provádění iniciativ Nástroje pro oživení a odolnost. Některé členské státy však při hodnocení vyjádřily obavu, že je třeba mít komplexnější přehled vzhledem k tomu, že v rámci politiky EU je k dispozici více nástrojů financování.

Nástroj pro technickou podporu je rovněž v souladu s procesem evropského semestru, a to díky úloze, kterou hraje při plnění doporučení pro jednotlivé země vydaných v rámci evropského semestru. Většina koordinačních a přijímajících orgánů uvedla, že projekty Nástroje pro technickou podporu podporovaly reformy zaměřené na doporučení pro jednotlivé země ve vysoké nebo střední míře. To potvrdily případové studie, které prokázaly, že Nástroj pro technickou podporu hrál při provádění doporučení pro jednotlivé země významnou úlohu. Vzhledem k omezenému mandátu Nástroje pro technickou podporu po realizaci projektu však přetrvávají problémy, pokud jde o systematické sledování toho, jak projekty Nástroje pro technickou podporu konkrétně přispívají k plnění doporučení pro jednotlivé země.

Projekty Nástroje pro technickou podporu jsou úzce spjaty s hlavními prioritami Komise, jako je ekologická a digitální transformace. Rostoucí počet projektů Nástroje pro technickou podporu přispívajících k hlavním prioritám může souviset se zavedením žádostí o stěžejní projekty. Nástroj pro technickou podporu si rovněž získal uznání jako cenný nástroj na podporu členských států při provádění právních předpisů EU.

Přidaná hodnota EU

Nástroj pro technickou podporu překonal to, čeho by jednotlivé členské státy mohly dosáhnout samostatně. Nástroj pro technickou podporu nabízí zejména **mezinárodní, hlavně evropské odborné znalosti**, které jsou obvykle nedostupné na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni, a řeší specifické potřeby, které by členské státy samy jen těžko vyřešily. Kombinací mezinárodních a místních odborných znalostí se Nástroj pro technickou podporu ukázal jako přínosný, neboť místní odborníci nabízeli poznatky specifické pro daný kontext a mezinárodní poskytovatelé poskytovali strategičtější přístup, což pomohlo zvýšit důvěryhodnost a přijetí reforem.

Nástroj pro technickou podporu poskytl přidanou hodnotu EU tím, že podporoval vypracování a provádění plánů pro oživení a odolnost. Nástroj pro technickou podporu zajistil **významné dopady napříč zeměmi** a vysokou přidanou hodnotu EU díky budování společenství odborníků a trvalé spolupráci mezi členskými státy. Tím, že Nástroj pro technickou podporu nabídl možnost vytvořit komunikační kanály s kolegy a odborníky z různých členských států, usnadnil sdílení získaných zkušeností a osvědčených postupů mezi členskými státy. Projekty Nástroje pro technickou podporu rovněž sehrály významnou úlohu při provádění politik a priorit EU a podpoře digitální a ekologické transformace. V tomto ohledu mají **stěžejní projekty** (zahrnující samostatné projekty i projekty zahrnující více zemí) přidanou hodnotu tím, že podporují priority EU, podporují dodržování právních předpisů a prosazují uplatňování práva EU. Zúčastněné strany však uvedly, že existuje riziko, že se stěžejní projekty odchylují od specifického cíle Nástroje pro technickou podporu, kterým je poskytovat podporu přizpůsobenou potřebám konkrétních členských států. Zúčastněné strany, s nimiž byly vedeny konzultace, se jednoznačně shodují na tom, že Nástroj pro technickou

podporu významně přispívá k ekologické a digitální transformaci. Zejména Nástroj pro technickou podporu přispívá k ekologické transformaci více než jeho předchůdce, program na podporu strukturálních reforem.

Projekty pro více zemí jsou považovány za cenné pro svou schopnost řešit širší přeshraniční problémy a zároveň posilovat spolupráci a sdílení osvědčených postupů mezi zúčastněnými zeměmi. Byly však vyjádřeny obavy ohledně jejich složitosti a ohledně skutečnosti, že tyto projekty mohou vést k nižší odpovědnosti a politické angažovanosti zúčastněných zemí, což může snížit jejich úspěšnost.

Relevantnost

Zjištění získaná v rámci konzultací naznačují, že **Nástroj pro technickou podporu je velmi relevantní nástroj, který je dobře přizpůsoben potřebám členských států a jejich přijímajících orgánů** a který se v oblastech zjištěných v hodnocení Programu na podporu strukturálních reforem *ex post* zlepšil. Z důkazů vyplývá, že stále existuje **potřeba technické podpory**, zejména při rozvoji a zavádění postupů a metodik.

Většina konzultovaných přijímajících orgánů a koordinačních orgánů se shodla na tom, že Nástroj pro technickou podporu je vhodný k poskytování technické podpory, a potvrdila, že projekty Nástroje pro technickou podporu byly schopny řešit hlavní potřeby jejich institucí, především díky koncepci nástroje, a řeší je včas. Všechny zúčastněné strany považují **koncepci a strukturu** Nástroje pro technickou podporu za velmi relevantní k posílení správní a institucionální kapacity členských států při navrhování a provádění reforem potřebných k řešení problémů, kterým čelí.

Je však důležité vzít tato pozitivní zjištění v úvahu v souvislosti s tím, že podpora z Nástroje pro technickou podporu je poskytována téměř bezplatně všem členským státům, jejichž žádosti jsou přijaty, bez ohledu na jejich schopnost organizovat vlastní technickou podporu. Rozhovory poukázaly na určitá omezení v reakci na **naléhavé potřeby** prostřednictvím obecných výzev ročního cyklu, a to s ohledem na dobu nezbytnou k zahájení projektů poté, co se potřeba objeví. Koncepce Nástroje pro technickou podporu však prokázala vysokou flexibilitu, díky níž bylo možné řešit neočekávané a nově vzniklé potřeby členských států prostřednictvím specializovaných výzev a zvláštních opatření uvedených v nařízení o Nástroji pro technickou podporu. Ve srovnání s hodnocením Programu na podporu strukturálních reforem *ex post* a díky těmto způsobům se většina přijímajících a vnitrostátních koordinačních orgánů shodla na tom, že díky své koncepci je Nástroj pro technickou podporu schopen řešit naléhavé a/nebo nepředvídané potřeby země. Zavedení žádostí o stěžejní projekty týkající se podpory a projektů pro více zemí a regionů umožnilo, aby program lépe řešil priority EU a zlepšil uplatňování a provádění práva EU.

HLAVNÍ ZÍSKANÉ POZNATKY

Hodnocení ukázalo, že došlo k několika zlepšením Nástroje pro technickou podporu ve srovnání s jeho předchůdcem, Programem na podporu strukturálních reforem, což svědčí o aktivnějším zapojení zúčastněných stran a větším přeshraničnímu rozměru. Hlavní poznatky

získané z hodnocení Nástroje pro technickou podporu v polovině období vycházející z jeho zjištění a závěrů jsou uvedeny níže:

Koncepce Nástroje pro technickou podporu

- **Poptávkou řízená povaha** Nástroje pro technickou podporu pomáhá zajistit odpovědnost členských států za projekty a angažovanost zúčastněných stran, což je pro úspěch reforem zásadní, ačkoli konkrétní výsledky jsou do značné míry závislé na **vnitrostátních faktorech**. Soulad projektů s rámcem evropského semestru a příslušnými prioritami EU je zajištěn během výběrového řízení prostřednictvím výběrových kritérií.
- Současná koncepce Nástroje pro technickou podporu trpí omezeními při sledování konkrétních výsledků v členských státech, protože jeho právní základ přímo neodkazuje na dosažení reforem a nestanovuje ani konkrétní požadavky, aby členské státy podávaly zprávy o stavu podporovaných reforem. V budoucnu by tyto připomínky měly být zohledněny a měly by být prozkoumány způsoby, jak se lépe zaměřit na reformy. Kromě toho je třeba zvážit stanovení konkrétních povinností podávat zprávy a zároveň zajistit, aby administrativní zátěž zůstala přiměřená činností prováděným v rámci nástroje.
- Technická podpora by měla být dostatečně flexibilní, aby vyhovovala potřebám členských států a přizpůsobovala se měnícím se politickým prioritám a situacím. Orgány veřejné moci se mohou setkat s vnitřními i vnějšími změnami, včetně změn politiky, hospodářských a sociálních výzev a měnícího se právního a regulačního prostředí, které vyžadují technickou podporu a pomoc při přizpůsobování se novým cílům a strategiím.
- Koncepce Nástroje pro technickou podporu je obecně efektivní při řešení potřeb členských států, ale roční cyklus může omezit jeho schopnost reagovat na naléhavé potřeby členských států. Nástroj pro technickou podporu sice účinně řešil některé naléhavé potřeby prostřednictvím specializovaných výzev, ale tyto výzvy vyžadují značné časové a finanční investice.

Realizace projektů Nástroje pro technickou podporu

- Výsledky hodnocení zdůrazňují, že je důležité určit nejvhodnější typ projektu pro technickou podporu s ohledem na jejich silné a slabé stránky a potřeby a souvislosti členských států. Ukázalo se, že projekty pro **více zemí** a **stěžejní** projekty (zahrnující samostatné projekty a projekty pro více zemí) mají velký význam pro řešení priorit EU, podporu spolupráce a přeshraniční sdílení osvědčených postupů. **Samostatné** projekty se zdají být vhodnější a lépe přizpůsobené k řešení konkrétnějších potřeb, protože umožňují cílenější reformy a zajišťují větší zapojení přijímajících orgánů.
- V projektech technické podpory byly použity různé **způsoby realizace**, s nimiž byly zúčastněné strany velmi spokojeny. Důkazy prokazují, že soukromí poskytovatelé mohou být vhodnější k plnění technických úkolů, zatímco mezinárodní organizace se zdají být vhodnější k řešení širších strategických problémů a zajištění jednotné reakce v celé EU na stejný typ potřeb v případě projektů pro více zemí. Ukázalo se, že účinným přístupem, zejména u složitých projektů nebo projektů pro více zemí, je využití individuálně uzpůsobené kombinace metod provádění, jako je kombinování nástroje TAIEX s jinými metodami.
- Je však třeba vyvinout další úsilí, aby se zajistilo účinné využívání výstupů Nástroje pro technickou podporu a konkrétní následná opatření ze strany členských států.

Jako přínosná pro provádění projektů byla vyhodnocena ad hoc podpora GŘ DIGIT poskytující odborné poradenství. Tato podpora se ještě prohloubila po přijetí nařízení (EU) 2024/903 o aktu o interoperabilitě v Evropě. Pozoruhodné je, že projekt „Statistical Interoperability Node“ byl oceněn zvláštní cenou „[ASEDIE 25 let](#)“, a to vzhledem k jeho přínosu.

Evropská komise v roli zprostředkovatele

- Hodnocení zjistilo, že Evropská komise hrála **významnou roli při provádění** projektů Nástroje pro technickou podporu. Zásadní význam pro podporu návrhu projektu (pro usnadnění realizace), řešení různých problémů, které se vyskytly během realizace, mělo zejména úzké zapojení úředníků GŘ REFORM. Důležitý byl i jejich průběžný provozní dohled.
- Zúčastněné strany uvedly, že po dokončení projektů Nástroje pro technickou podporu by mohla být užitečná pokračující podpora ze strany úředníků Komise, aby se zajistilo udržitelné dosažení dlouhodobých výsledků.
- V některých případech bylo zdůrazněno, že k zajištění lepšího provádění projektů Nástroje pro technickou podporu je přínosné užší zapojení úředníků z **konkrétních generálních ředitelství Komise**, zejména u projektů Nástroje pro technickou podporu souvisejících s prováděním právních předpisů EU (v případě složitých legislativních požadavků EU, jako je zásada „významně nepoškozovat“).

Výsledky a udržitelnost technické podpory

- Přijímající orgány využívají výstupy projektů Nástroje pro technickou podporu, jako jsou doporučení, zjištění získaná v rámci seminářů a analytické zprávy, k dosažení **změn na individuální, organizační a politické úrovni**.
- **Úspěch technické podpory** a dosažení dlouhodobě udržitelných **výsledků závisí na důsledném a systematickém sledování projektů technické podpory ze strany členských států**. Ukázalo se, že rozhodujícím faktorem pro zajištění následných opatření a využití výstupů projektů technické podpory je trvalá odpovědnost vnitrostátních orgánů. Hodnocení zjistilo, že tato následná opatření závisí také na vnitrostátních faktorech, jako je odpovědnost za reformy, dostupnost finančních zdrojů, personální stabilita a politická a správní kontinuita.
- Kromě vyplnění dotazníků o spokojenosti a výsledcích se však vnitrostátní orgány dosud formálně nezavázaly k monitorování projektů technické podpory (např. přijetím příslušných reforem). Lze důkladněji zvážit, jak motivovat členské státy k tomu, aby důsledněji a systematictěji sledovaly projekty technické podpory a podávaly o tom zprávy. Je také třeba posílit **monitorování a hodnocení technické podpory**, aby bylo možné lépe sledovat dosažené výsledky objektivně a v závislosti na typu opatření (např. školení a budování kapacit, podpora konkrétních reforem a doporučení pro vnitrostátní orgány...), a také využít získané zkušenosti ke zlepšení nových projektů.

Víceletý rozměr

- **Nástroj pro technickou podporu v současné době postrádá střednědobý až dlouhodobý programový přístup, který by propojil technickou podporu s ostatními programy, čímž se zvýšila jejich účinnost a vytvořila se ucelená strategická vize technické podpory v daném členském státě.** To je však třeba sladit s roční povahou nástroje, která je zakotvena v nařízení o Nástroji pro technickou podporu. Krátkodobý strategický přehled o provádění Nástroje pro technickou podporu je uveden v plánech spolupráce a podpory, tyto dokumenty však nejsou právně závazné. V období 2021–2023 bylo rovněž zajištěno sladění technické podpory s probíhajícími reformami na národní úrovni prostřednictvím národních plánů pro oživení a odolnost.
- Zvážení může vyžadovat také definice **stěžejních** projektů. Přínosné by například mohlo být vypracování těchto projektů se střednědobou perspektivou, které by pokrývaly více let nebo výzvy k podávání žádostí o technickou podporu. Střednědobá perspektiva stěžejních projektů by mohla přinést větší zaměření na konkrétní problémy, s nimiž se potýkají členské státy a EU jako celek, a zároveň zlepšit efektivitu snížením administrativní zátěže spojené s každoročními konzultacemi s různými útvary Komise, členskými státy a každoroční úpravou institucionálních nástrojů.

Tematický a politický rozměr

- Od roku 2023 navrhuji iniciativy, jako je evropský správní prostor (ComPact) – včetně programu Spolupráce a výměna mezi orgány veřejné správy (PACE) – konkrétní opatření prováděná prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu, která mají pomoci veřejné správě řešit potřeby lidí a podniků v celé EU. Tyto iniciativy zdůraznily přidanou hodnotu Nástroje pro technickou podporu pro posílení správní kapacity veřejné správy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni a pro zajištění přístupu všech občanů k včasnému a kvalitnímu poskytování veřejných služeb. Pokud budou tyto iniciativy a projekty úspěšně realizovány, mohly by sloužit jako **inspirativní příklad integrace politik, soudržnosti a účinnosti při poskytování technické podpory v různých oblastech politiky.**
- Iniciativa ComPact je dobrou platformou a „znalostním centrem“ pro poskytování technické podpory v oblasti správy věcí veřejných a veřejné správy, která doplňuje další nástroje EU.
- Projekty technické podpory přinesly v průběhu let řadu tematických poznatků o politice. V hodnoceném období hrálo GR REFORM aktivnější roli při šíření výstupů a výsledků technické podpory, přičemž jeho role při jejich šíření by mohla být posílena, díky čemuž by se výstupy a výsledky lépe využívaly ve všech **tematických oblastech**. Platforma [Akademie EU pro dohled nad digitálními financemi](#) představuje příklad dobré praxe účinného šíření informací s cílem podpořit využívání materiálů a výstupů z jiných a ukončených projektů, zejména ve stejné tematické oblasti.
- Prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu získaly členské státy individualizované technické znalosti při navrhování a provádění digitálních reforem. Nástroj podpořil projekty, které zlepšují digitální správu, modernizují veřejnou správu a zlepšují poskytování veřejných služeb prostřednictvím zavádění digitálních technologií a podporují přeshraniční interoperabilitu.

Vnitrostátní rozměr

- Hodnocení zjistilo, že je třeba **zlepšit koordinaci a součinnost mezi projekty financovanými z Nástroje pro technickou podporu ve stejném členském státě**. Může být také nutné zvážit, jak ještě více zlepšit přehled o poskytované podpoře a její následné sledování, aby se dosáhlo ucelenějšího přehledu podpory v jednotlivých zemích. To by také mohlo přispět k posílení synergií a doplňkovosti mezi různými programy EU a k lepšímu sladění časových harmonogramů a lhůt stanovených pro jednotlivé země.
- V průběhu hodnoceného období se ukázalo, že **role koordinátorů GŘ REFORM pro jednotlivé země a koordinačních orgánů** je klíčová k zajištění relevantnosti opatření technické podpory pro jednotlivé země, k identifikaci případných problémů, které se objevily během fáze provádění, a k navrhování vhodných opatření ke zmírnění dopadů.
- Důkazy prokazují nevyužitý potenciál koordinačních orgánů, pokud jde o přehled potřeb a využití výsledků technické podpory na vnitrostátní úrovni k dosažení střednědobých a dlouhodobých výsledků (např. přijetí příslušných reforem), jakož i o přijetí strategického přístupu k jejímu propojení s dalšími programy a nástroji EU.
- Hodnocení zjistilo, že zapojení koordinačních orgánů může záviset na jejich postavení v institucionálním rámci, na velikosti veřejné správy členského státu a na zdrojích, které jsou na tento úkol vyčleněny. Účinnost programu by mohlo zvýšit posílení institucionálního rámce a zavedení povinnosti členských států podávat zprávy.
- Formálnější a jednotnější úloha koordinačních orgánů může posílit odpovědnost za reformy (prostřednictvím lepšího stanovení priorit u žádostí) a lepšího monitorování projektů ve všech členských státech se zachováním určité flexibility při přizpůsobování jejich úlohy specifickému kontextu každého členského státu.

Nadnárodní rozměr

- Nástroj pro technickou podporu prokázal významné **dopady napříč zeměmi**, přičemž projekty pro více zemí řeší širší přeshraniční problémy a podporují spolupráci a sdílení znalostí a osvědčených postupů mezi zúčastněnými zeměmi.
- Program vytvořil společenství odborníků a udržoval spolupráci mezi členskými státy, což přineslo vysokou přidanou hodnotu EU.
- Nástroj pro technickou podporu rovněž přispěl ke zvýšení důvěryhodnosti a přijetí reforem, čímž se zvýšila jejich legitimita a viditelnost na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU.
- Zavedení žádostí o projekty pro **více zemí a regionů** přineslo také významné zvýšení efektivity, protože umožnilo výběr více žádostí v rámci jedné smlouvy nebo dohody. Tyto projekty však představují určité riziko rozmělnění potřeb jednotlivých zemí a omezují zapojení členských států, které postupují odlišným tempem.
- Za úspěch bylo považováno zavedení **žádostí o stěžejní projekty**, neboť umožnily lepší sladění vnitrostátních reforem s prioritami EU, podpořily dodržování právních předpisů a prosazovaly uplatňování práva EU. Tyto projekty by mohly řešit dlouhodobější strukturální problémy v členských státech i v celé EU.

Synergie s jinými programy EU

- Nástroj pro technickou podporu účinně podporuje provádění reforem, přičemž značný počet reforem je spojen s konkrétními milníky plánů pro oživení a odolnost. Zapojení technické podpory od samého počátku implementace fondů a dalších politických nástrojů, jak tomu bylo v konkrétních případech u Nástroje pro oživení a odolnost, by mohlo být výhodné a mohlo by pomoci zajistit splnění požadavků na administrativní kapacitu a synchronizaci časových harmonogramů.
- Nástroj pro technickou podporu je v souladu s **dalšími procesy EU**, jako je evropský semestr, a přispívá k dosažení priorit EU, a to i k souběžné ekologické a digitální transformaci.
- Nástroj pro technickou podporu může zvýšit účinnost ostatních programů tím, že vybuduje administrativní a institucionální kapacitu potřebnou k jejich úspěšnému provádění. Hodnocení však ukázalo, že některé členské státy by vzhledem k tomu, že v rámci politiky EU je k dispozici více nástrojů financování, upřednostnily komplexnější pohled.